

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Filipem Liškou v právní věci

žalobce: ČEZ a.s., IČO 45274649
sídlem Duhová 1444/2, 140 00 Praha 4,
zastoupený JUDr Petrem Pečeným, advokátem
sídlem Purkyňova 74/2, 110 00 Praha 1

proti

žalované: Greenpeace Česká republika, z.s., IČO 17049059
sídlem Prvního pluku 143/12, 186 00 Praha 8,
zastoupený JUDr. Pavlem Uhlem, advokátem
sídlem Kořenského 1107/15, 150 00 Praha 5

o ochranu autorských práv

T a k t o:

- I. Řízení se co do stanovení povinnosti žalované odstranit upravený reklamní spot Kde jinde propagující skupinu ČEZ z facebookového profilu Greenpeace Česká republika umístěného na webových stránkách domény facebook.com z a s t a v u j e
- II. Žalovaná je povinna zdržet se neoprávněného užití autorského díla – reklamního spotu „Kde jinde“, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku

- III. Žalovaná je povinna do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku uveřejnit omluvu ve svém profilu umístěném na webových stránkách domény facebook.com (<https://www.facebook.com/greenpeace.cz/>), a to po dobu alespoň 7 kalendářních dnů v následujícím znění:
- „Greenpeace Česká republika z.s. se tímto omlouvá společnosti ČEZ akciová společnost, že účelově upravila reklamní spot společnosti ČEZ akciová společnost s názvem Kde jinde, který následně dne 30. 11. 2018 a 17. 12. 2018 zveřejnila na svém facebookovém profilu, čímž neoprávněně zasáhla do autorských práv.“
- IV. Žalovaná je povinna uhradit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 43 513,50 Kč, a to k rukám právního zástupce žalobce do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

1. Žalobce podal dne 16. ledna 2019 žalobu, jíž se domáhal uložení povinnosti žalované zdržet se neoprávněného užití autorského díla – reklamního spotu „Kde jinde“ (dále také „původní spot“), a dále uveřejnit omluvu ve svém profilu umístěném na webových stránkách domény facebook.com (<https://www.facebook.com/greenpeace.cz/>), a to po dobu alespoň 7 kalendářních dnů. Svou žalobu odůvodnil tím, že žalobce uzavřel dne 5. září 2018 se společností FILMSERVICE a.s. Smlouvu o vytvoření audiovizuálního díla a poskytnutí výhradní licence k jeho užití, jejímž předmětem bylo zakázkové vytvoření audiovizuálního díla ve smyslu § 62 a.n. autorského zákona, reklamního spotu s názvem „Kde jinde.“ Žalovaná dílo upravila tím, že do něho přidala záběry lidí ležících v řadě se zelenými/bílými obličejí, s růží na hrudi a zakrytou bílou plachtou, které evokují mrtvé osoby, a dále přidala záběry na vytěžené uhelné doly (dále také „upravený spot“). Upravený spot žalovaná dne 30. listopadu 2018 zveřejnila na svém facebookovém profilu s popisem „Skupina ČEZ, která má dnes valnou hromadu, si natočila skoro dokonalé reklamní video. Schválně říkáme skoro, protože ČEZ nesehnal ty správné záběry ze svých podniků. Naštěstí jsme zaskočili a video vylepšili. ČEZ je 4. největší znečišťovatel v Evropě. Vyplývalo to ze studie Poslední nádech, kterou jsme dnes představili. Jděte na: act.gp/last-gasp SDÍLEJTE, ať tuhle krásnou reklamu ČEZu vidí co nejvíc lidí!“ Žalobce tak namítá, že došlo a stále dochází k porušení jejich práv souvisejících s právem autorským a autorských práv, a to v důsledku neoprávněného užití díla. Žalovaná dílo upravila a dále ho sděluje veřejnosti na svých facebookových stránkách. Dne 12. prosince 2018 žalobce kontaktoval žalovanou s předžalobní výzvou, na což žalovaná reagovala tak, že upravený spot zveřejnila znovu s novým komentářem: „Co ČEZ nechce, abyste viděli? Tohle video chce ČEZ ZAKAZAT. Co nechce, abyste viděli? (ZAPNĚTE ZVUK). Firma ČEZ je podle studie 4. nejšpinavější energetickou firmou Evropy. Parodovali jsme proto vánoční reklamu ČEZu, aby byla blíže pravdě. A firma ČEZ nám poslala předžalobní výzvu, abychom video stáhli. Co chce před Vámi zatajit? PŘEČTĚTE si podrobnosti a ŘEKNĚTE FIRMĚ ČEZ, že nechcete, aby znečišťovala ovzduší zde xxx Je zřejmé, že důvod, proč chce CEZ stáhnout toto video, je trochu jiný než ochrana autorských práv. V roce 2016 byl ČEZ odpovědný za 760 PŘEDČASNÝCH ÚMRTÍ. Všichni v Evropě doplácíme na provoz této firmy jen na zdravotních nákladech 52 MILIARD korun ročně. Vyzýváme proto CEZ: 1) přestaňte investovat do černého a hnědého uhlí, 2) veřejně se zavažte k uzavření všech černo- a hnědouhelných elektráren, 3) přestaňte lobbovat za uhlí a 4) jedněte v souladu s cíli stanovenými v Pařížské dohodě o klimatu. SDÍLEJTE - nenechme se od firmy umlčet. Jde o zdraví nás všech.“ Původní spot je audiovizuálním dílem ve smyslu § 62 autorského zákona. Žalobce nabyl výhradní

oprávnění dílo užít dle § 2360 Občanského zákoníku na základě smlouvy. Žalobce je tak oprávněn dle § 41 autorského zákona domáhat se práv autora, ač sám autorem není, konkrétně domáhat se zákazu neoprávněného sdělování díla. Žalobce dále získal výhradní oprávnění k užití uměleckých výkonů v souvislosti s dílem, tedy je dle § 74 ve spojení s § 41 autorského zákona oprávněn domáhat se zákazu neoprávněného sdělování zaznamenaného uměleckého výkonu veřejnosti. Žalobce je dále výrobcem audiovizuálního záznamu ve smyslu § 79 odst. 2 autorského zákona. I z tohoto titulu je tak žalobce oprávněn domáhat se zákazu neoprávněného sdělování upraveného spotu. Žalovaná uvádí, že upravené dílo podléhá zákonné licenci dle § 38g autorského zákona, tedy, že se jedná o parodii. K tomu žalobce uvádí, že parodie se týká pouze práv autorských, nikoliv práv souvisejících s právem autorským (tedy práva výrobce zvukově obrazového záznamu), tudíž nelze tuto licenci na daný případ použít. Žalobce k tomu uvádí, že dle rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie C-201/13 parodie evokuje existující dílo, ale zřetelně se od něj liší, aby nedošlo k záměně děl. Mělo by se jednat o nové dílo, nikoliv užití původního díla. V daném případě však bylo pouze do původního spotu přidáno několik nových záběrů. Znaky parodie tak nejsou naplněny. Žalobce dále odkazuje na třístupňový test dle § 29 odst. 1 autorského zákona, tedy že bezsmluvní užití jsou povolena pouze 1) taková stanovena tímto zákonem, 2) nejsou-li v rozporu s běžným způsobem užití díla a 3) nejsou-li jimi nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autorů. Žalobce má za to, že upravený spot nesplňuje žádný z těchto stupňů, neboť na něj neplatí žádná zákonná licence a vzniklo úmyslně za účelem poškození žalobce a propagace žalované. Dále došlo k poškození a dehonestaci žalobce. Žalobce se tak domáhá dle § 40 odst. 1 písm. b) a e) bodu 1 autorského zákona zákazu neoprávněného zásahu do svého práva a omluvy. Při jednání před soudem dne 20. ledna 2021 vzal žalobce žalobu zpět v rozsahu stanovení povinnosti žalované odstranit upravený spot propagující skupinu ČEZ z facebookového profilu, a to s ohledem na to, že k odstranění v mezidobí již došlo (což žalovaná při témže jednání učinila za nesporné). Soud tedy řízení v souladu s dispozitivním úkonem žalobce dle § 96 odst. 2 větou první o.s.ř. zastavil ve výroku I. tohoto rozsudku

2. Žalovaná se ve věci vyjádřila tak, že uplatněný nárok zcela neuznává. Skutkový stav nerozporuje, nicméně ohledně právního hodnocení má za to, že zákonná licence dle § 38g autorského zákona se vztahuje i na práva s autorským právem související, upravený spot je parodií dle této zákonné licence (neboť vložené záběry jsou dostatečným odlišovacím prvkem), dále že nárok žalobce fakticky neslouží k ochraně autorských práv a naopak slouží k potlačení svobody projevu. Žalovaná dále, vzhledem k tomu, že se jedná o problematiku vycházející z evropského práva, která však ještě nebyla řešena v soudní praxi Soudního dvora Evropské unie, navrhla, aby mu soud položil tyto předběžné otázky: „Vztahuje se výjimka nebo omezení práv dle ust. čl. 5 odst. 3 písm. k) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti i na práva výkonných umělců v případě záznamů jejich výkonů, na práva výrobců zvukových záznamů v případě jejich zvukových záznamů a na práva výrobců prvotních záznamů filmů ve vztahu k originálům a rozmnoženinám jejich filmů?“ a „Splňuje podmínku parodie dle ust. čl. 5 odst. 3 písm. k) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti taková změna audiovizuálního díla - reklamy, ve které je zachována zvuková stopa a pouze některé vizuální části jsou nahrazeny jinými obrazovými sekvencemi, čímž je dosaženo nepochybného kritického a zesměšňujícího účinku?“ Žalovaná dále uvádí, že povaha nároku žalobce plyne z osobnostních práv, ačkoli žalobce, jakožto osoba s výhradním oprávněním dílo užít, se

může domáhat toliko majetkových práv autora dle § 41 autorského zákona.

3. Ve věci bylo usnesením zdejšího soudu ze dne 25. června 2019 č.j. 1 Nc 19/2018-46 nařízeno předběžné opatření, dle kterého je žalovaná povinna odstranit upravený spot ze svých facebookových stránek. Toto usnesení však bylo následně změněno usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 26. listopadu 2019 č.j. 3 Co 78/2019-63 tak, že se návrh na nařízení předběžného opatření částečně zamítá a částečně odmítá.
4. Z předložené předžalobní výzvy ze dne 12. prosince 2018 a k ní přiloženého podacího archu bylo prokázáno, že žalobce poslal žalované řádnou předžalobní výzvu dle ustanovení §142a odst. 1 o.s.ř., ve kterých kvalifikovaně vyzval žalovanou k plnění žalovaného nároku ve lhůtě nejméně 7 dnů před podáním žaloby.
5. Při jednání dne 9. listopadu 2020 prohlásily strany za nesporné, že upravený spot vznikl tak, že do původního spotu „Kde jinde“ byly vloženy záběry na ležící lidi přikryté prostěradly a ružemi, a dále záběry na těžbu povrchových dolů hnědého uhlí. Jinak zůstal původní spot včetně titulků nezměněn.
6. Po zhodnocení všech důkazů samostatně i ve vzájemné souvislosti má soud za prokázaný následující skutkový stav:
7. Žalobce uzavřel dne 5. září 2018 se společností FILMSERVICE a.s. Smlouvu o vytvoření audiovizuálního díla a poskytnutí licence k jeho užití, jejímž předmětem bylo zakázkové vytvoření audiovizuálního díla - původního spotu ve smyslu § 62 a.n. autorského zákona. Společnost FILMSERVICE a.s. se dle čl. 2.3 této smlouvy zavázala pro žalobce vytvořit původní spot a žalobce se jí za to dle čl. 3.1 této smlouvy zavázal uhradit částku 8 868 748 Kč s DPH. Dle odst. 7.1 této smlouvy byla žalobci společnosti FILMSERVICE a.s. udělena výhradní licence k užití původního spotu od 1. října 2018 do 23. září 2023. Společnost FILMSERVICE a.s. disponuje oprávněními k užití veškerých jednotlivých autorských děl, jakož i uměleckým výkonům, osob, které se na vzniku původního spotu podílely (prokázáno z provedených důkazů: Smlouva o vytvoření audiovizuálního díla a poskytnutí licence k jeho užití mezi žalobcem a FILMSERVICE a.s. ze dne 5. září 2018, Dodatek č. 1 k předmětné smlouvě, Dodatek č. 2 k předmětné smlouvě, Smlouva o vytvoření autorského díla a poskytnutí licence mezi společnostmi FILMSERVIS a.s. a Film Reim s.r.o. na kameramanské práce ze dne 1. srpna 2018, smlouva o vytvoření autorského díla a poskytnutí licence uzavřenou mezi FILMSERVIS a.s. a M. P. na režisérské práce ze dne 1. srpna 2018, Smlouva o vytvoření autorského o díla a poskytnutí licence uzavřené mezi společnostmi FILMSERVIS a.s. a M. N., taktéž na režisérské práce ze dne 1. srpna 2018, Smlouva o vytvoření autorského díla a poskytnutí licence mezi společnostmi FILMSERVIS a.s. a P. T. na střihačské práce ze dne 12. srpna 2018, Smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence mezi společnostmi FILMSERVIS a.s. a N. H. na umělecký výkon role xxx ze dne 12. srpna 2018, Smlouva o vytvoření autorského díla a poskytnutí licence mezi společnostmi FILMSERVIS a.s. a C. Č. na roli xxx ze dne 10. srpna 2018, Smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence uzavřenou mezi FILMSERVIS a.s. a B. O. na roli xxx ze dne 10. srpna 2018).
8. Původní spot trvá celkem 45 vteřin. Ukazuje sérii idylických obrázků na krajinu ubíhající za oknem auta, včetně záběrů na zařízení žalobce, to vše na pozadí rozhovoru otce s dcerou. Rozhovor se týká toho, co by chtěla dcera v životě dělat, konkrétně se vyjadřuje v tom smyslu, že by chtěla pomáhat lidem, neublížovat přírodě a činit tak na území České republiky. Chtěla by dělat něco, co potřebují úplně všichni lidé, a aby ty lidé věděli, že to dělá dobře. Celý původní spot je podkreslen uklidňující hudbou a vyznívá ryze idylicky ve

vztahu k způsobu výroby elektrické energie. Původním spotem je naznačeno, že činnost žalobce splňuje všechna kritéria, o kterých v původním spotu hovoří dcera. Vše je ukončeno závěrečným titulkem ČEZ, včetně sloganu „Jsme s vámi, skupina ČEZ“ (prokázáno z provedeného důkazu: původní spot).

9. Žalovaná tento původní spot upravila tím, že do něho přidala záběry lidí ležících v řadě se zelenými/bílými obličejí, s růží na hrudi a zakrytou bílou plachtou, které evokují mrtvé osoby, a dále přidala záběry na vytěžené uhelné doly. Jinak dílo zůstalo nezměněno včetně závěrečného loga „ČEZ,“ které bylo již součástí spotu původního. Takto upravený spot žalovaná dne 30. listopadu 2018 zveřejnila na svém facebookovém profilu s popisem „Skupina ČEZ, která má dnes valnou hromadu, si natočila skoro dokonalé reklamní video. Schválně říkáme skoro, protože ČEZ nesehnal ty správné záběry ze svých podniků. Naštěstí jsme zaskočili a video vylepšili. ČEZ je 4. největší znečišťovatel v Evropě. Vyplývalo to ze studie Poslední nádech, kterou jsme dnes představili, Jděte na: act.gp/last-gasp SDÍLEJTE, ať tuhle krásnou reklamu ČEZu vidí co nejvíc lidí!“ (prokázáno z provedených důkazů: původní spot, upravený spot, printscreen facebookových stránek žalovaného – příspěvek žalovaného z 30. listopadu 2018. Tuto skutečnost dále strany učinily za nespornou).
10. Dne 12. prosince 2018 žalobce kontaktoval žalovanou s předžalobní výzvou, na což žalovaná reagovala tak, že upravený spot zveřejnila dne 17. prosince 2018 znovu s novým komentářem: „Co ČEZ nechce, abyste viděli? Tohle video chce ČEZ ZAKAZAT. Co nechce, abyste viděli? (ZAPNĚTE ZVUK). Firma ČEZ je podle studie 4. nejšpinavější energetickou firmou Evropy. Parodovali jsme proto vánoční reklamu ČEZu, aby byla blíže pravdě. A firma ČEZ nám poslala předžalobní výzvu, abychom video stáhli. Co chce před Vámi zatajit? PŘEČTĚTE si podrobnosti a ŘEKNĚTE FIRMĚ ČEZ, že nechcete, aby znečišťovala ovzduší zde xxx Je zřejmé, že důvod, proč chce CEZ stáhnout toto video, je trochu jiný než ochrana autorských práv. V roce 2016 byl ČEZ odpovědný za 760 PŘEDČASNÝCH ÚMRTÍ. Všichni v Evropě doplácíme na provoz této firmy jen na zdravotních nákladech 52 MILIARD korun ročně. Vyzýváme proto CEZ: 1) přestaňte investovat do černého a hnědého uhlí, 2) veřejně se zavažte k uzavření všech černo- a hnědouhelných elektráren, 3) přestaňte lobbovat za uhlí a 4) jednejte v souladu s cíli stanovenými v Pařížské dohodě o klimatu. SDÍLEJTE - nenechme se od firmy umlčet. Jde o zdraví nás všech“ (prokázáno z provedených důkazů: předžalobní výzvy ze dne 12. prosince 2018, printscreen facebookových stránek žalovaného – příspěvek žalovaného ze dne 17. prosince 2018).
11. Soud tak došel k následujícímu závěru o skutkovém stavu: Společnost FILMSERVICE a.s. pro žalobce na zakázku vytvořila původní spot a zároveň výlučnou licenci na něj převedla veškerá majetková práva autorská spojená s právem původní spot užít od 1. října 2018 do 23. září 2023. Žalovaná tento původní spot upravila tím, že do něho přidala záběry lidí ležících v řadě se zelenými/bílými obličejí, s růží na hrudi a zakrytou bílou plachtou, které evokují mrtvé osoby, a dále přidala záběry na vytěžené uhelné doly. Na konci upraveného spotu však zůstalo logo „ČEZ,“ které bylo již součástí spotu původního. Takto upravený spot žalovaná dne 30. listopadu 2018 zveřejnila na svém facebookovém profilu s popisem, dle kterého, mimo jiné, je žalobce 4. největší znečišťovatel životního prostředí v Evropě. Dne 12. prosince 2018 žalobce kontaktoval žalovanou s předžalobní výzvou, na což žalovaná reagovala tak, že upravený spot zveřejnila dne 17. prosince 2018 znovu s novým komentářem podobného vyznění jako poprvé.
12. Soud se rozhodl nevyhovět návrhům žalované na předložení dvou předběžných otázek k Soudnímu dvoru Evropské Unie, tedy 1) „Vztahuje se výjimka nebo omezení práv dle

ust. čl. 5 odst. 3 písm. k) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti i na práva výkonných umělců v případě záznamů jejich výkonů, na práva výrobců zvukových záznamů v případě jejich zvukových záznamů a na práva výrobců prvotních záznamů filmů ve vztahu k originálům a rozmnoženinám jejich filmů?“ a 2) „Splňuje podmínku parodie dle ust. čl. 5 odst. 3 písm. k) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti taková změna audiovizuálního díla - reklamy, ve které je zachována zvuková stopa a pouze některé vizuální části jsou nahrazeny jinými obrazovými sekvencemi, čímž je dosaženo nepochybného kritického a zesměšňujícího účinku?“ Ohledně první otázky došel soud k závěru, že její zodpovězení nesouvisí s projednávanou věcí. Ohledně druhé otázky pak došel soud k závěru, že rozsah odlišnosti mezi původním a upraveným spotem je předmětem posouzení zdejšího soudu, nikoliv možnou předběžnou otázkou pro Soudní dvůr Evropské unie, neboť se jedná o právní posouzení skutkového stavu v tomto řízení, nikoliv o rozpor mezi národní a komunitární právní úpravou.

13. A po právní stránce zhodnotil soud věc následovně:
14. Dle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny.
15. Dle čl. 34 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jsou práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti chráněna zákonem.
16. Dle § 2360 odst. 1 občanského zákoníku, je-li ujednána výhradní licence, poskytovatel nemá právo poskytnout tutéž licenci třetí osobě po dobu, co výhradní licence trvá. Není-li výslovně ujednáno opak, zdrží se i poskytovatel výkonu práva, ke kterému udělil výhradní licenci.
17. Dle § 18 odst. 2 autorského zákona, sdělováním díla veřejnosti podle odstavce 1 je také zpřístupňování díla veřejnosti způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup na místě a v čase podle své vlastní volby zejména počítačovou nebo obdobnou sítí.
18. Dle § 29 odst. 1 autorského zákona, výjimky a omezení práva autorského lze uplatnit pouze ve zvláštních případech stanovených zákonem a pouze tehdy, pokud takové užití díla není v rozporu s běžným způsobem užití díla a ani jím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora.
19. Dle § 38g autorského zákona do práva autorského nezasahuje ten, kdo užije dílo pro účely karikatury nebo parodie.
20. Dle § 40 odst. 1 písm. b) a e) bodu 1 autorského zákona, autor, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, může se domáhat zejména b) zákazu ohrožení svého práva, včetně hrozícího opakování, nebo neoprávněného zásahu do svého práva, zejména zákazu neoprávněné výroby, neoprávněného obchodního odbytů, neoprávněného dovozu nebo vývozu originálu nebo rozmnoženiny či napodobeniny díla, neoprávněného sdělování díla veřejnosti, jakož i neoprávněné propagace, včetně inzerce a jiné reklamy, e) poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu, zejména omluvou
21. Dle § 41 autorského zákona, domáhat se nároků podle § 40 odst. 1 písm. b) až d) a f) a §

- 40 odst. 3 a 4 je oprávněna namísto autora osoba, která smluvně nabyla výhradní oprávnění k výkonu práva dílo užít, nebo které je výkon tohoto oprávnění svěřen zákonem; nároku na přiměřené zadostiučinění k odčinění nemajetkové újmy se tato osoba může domáhat pouze za zásah do majetkových práv autorských. Právo autora domáhat se nároku na přiměřené zadostiučinění k odčinění nemajetkové újmy způsobené zásahem do osobnostních práv autorských, jakož i nároku podle § 40 odst. 3 zůstává nedotčeno.
22. Dle § 62 odst. 1 autorského zákona je audiovizuálním dílem dílo vytvořené uspořádáním děl audiovizuálně užitých, ať již zpracovaných, či nezpracovaných, které sestává z řady zaznamenaných spolu souvisejících obrazů, vyvolávajících dojem pohybu, ať již doprovázených zvukem, či nikoli, vnímatelných zrakem, a jsou-li doprovázeny zvukem, vnímatelných i sluchem.
23. Dle § 63 odst. 1 věty první autorského zákona je autorem audiovizuálního díla jeho režisér
24. Dle § 71 odst. 1 autorského zákona má výkonný umělec právo svůj umělecký výkon užít v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě a udělit jinému smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva; jiný může umělecký výkon užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem.
25. Dle § 74 autorského zákona, ustanovení § 2 odst. 3, § 4, 6, 7 a 9, § 11 odst. 4 a 5, § 12 odst. 2 a 3, § 13 až 16, § 18 až 23, § 25, 25a, 26, § 27 odst. 8, § 27a, § 27b, § 28, § 29, § 30 odst. 1, 2, 5 a 6, § 30b, § 31, § 34 písm. a) až c), § 35, § 37, 37a, 38a, § 38c, § 38e, § 38f, § 39 až 44, § 58, § 62 odst. 2 a § 64 odst. 2 a 4 platí obdobně i pro výkonného umělce a jeho výkony.
26. Dle § 79 odst. 1 autorského zákona, zvukově obrazový záznam je záznam audiovizuálního díla nebo záznam jiné řady zaznamenaných, spolu souvisejících obrazů vyvolávajících dojem pohybu, ať již doprovázených zvukem, či nikoli, vnímatelných zrakem, a jsou-li doprovázeny zvukem, vnímatelných i sluchem.
27. Dle § 79 odst. 2 autorského zákona je výrobce zvukově obrazového záznamu fyzická nebo právnická osoba, která na svou odpovědnost poprvé pořídí zvukově obrazový záznam, nebo pro kterou tak z jejího podnětu učiní jiná osoba.
28. Dle § 80 autorského zákona, (1) výrobce zvukově obrazového záznamu má výlučné majetkové právo svůj zvukově obrazový záznam užít a udělit jinému smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva; jiný může zvukově obrazový záznam užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem. (2) Právem zvukově obrazový záznam užít je a) právo na rozmnožování zvukově obrazového záznamu, b) právo na rozšiřování originálu nebo rozmnoženin zvukově obrazového záznamu, c) právo na pronájem originálu nebo rozmnoženin zvukově obrazového záznamu, d) právo na půjčování originálu nebo rozmnoženin zvukově obrazového záznamu, e) právo na vysílání a jiné sdělování zvukově obrazového záznamu veřejnosti. (3) Výrobce zvukově obrazového záznamu má právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním jeho záznamu pro osobní potřebu obdobně podle § 25. (4) Právo výrobce zvukově obrazového záznamu je převoditelné.
29. Dle § 82 autorského zákona, ustanovení § 2 odst. 3, § 4, § 6, § 9 odst. 2 až 4, § 12 odst. 2 a 3, § 13 až 16, § 18 až 23, § 25, § 25a, § 27 odst. 8, § 27a, § 27b, § 28, § 29, § 30 odst. 1, 2, 5 a 6, § 30b, § 31, § 34 písm. a) až c), § 35, § 37, 37a, 38a, § 38c, § 38e, § 38f, § 39 až 44 a § 62 odst. 2 platí obdobně i pro výrobce zvukově obrazového záznamu a jeho záznam.

30. Předně soud konstatuje, že původní spot je audiovizuálním dílem dle § 62 odst. 1 autorského zákona. Jeho záznam je pak zvukově obrazovým záznamem dle § 79 odst. 1 autorského zákona.
31. Ohledně aktivní legitimace soud konstatuje, že z dokazování má za prokázané, že žalobce je výrobcem původního spotu dle § 79 odst. 2 autorského zákona, neboť z jejího podnětu vytvořila společnost FILMSERVICE a.s. původní spot. Dle § 80 odst. 1 autorského zákona má tedy žalobce výlučné majetkové právo původní spot užít či udělit jinému oprávnění k jeho užití. Žalobce je pak také dle § 82 autorského zákona aktivně legitimován domáhat se nároků dle § 40 odst. 1 písm. b) a e) bodu 1 autorského zákona (tedy zákazu ohrožení svého práva a poskytnutí přiměřeného zadostiučinění omluvou za podmínek stanovených autorským zákonem). Soud dále konstatuje, že žalobce uzavřel se společností FILMSERVICE a.s. smlouvu o vytvoření původního spotu, jejíž součástí bylo i ujednání o výhradní licenci, dle které má žalobce výhradní licenci k užití původního spotu dle § 2360 odst. 1 Občanského zákoníku a to v rozsahu veškerých jednotlivých autorských děl jakož i uměleckým výkonům, osob, které se na vzniku původního spotu podílely. Žalobce tak jako jediný disponuje všemi majetkovými autorskými právy tak, aby s předmětným reklamním spotem mohl dle libosti nakládat a to v rozsahu výlučné licence. Žalobce se tak uplatněného nároku může domáhat také z titulu práv z výhradní licence, na základě které mu dle § 63 odst. 1 ve spojení § 41 autorského zákona mu svědčí aktivní legitimace k domáhání se nároků dle § 40 odst. 1 písm. b) a e) bodu 1 autorského zákona. Na závěr soud dodává, že dle výhradní licence je žalobce oprávněn se dle § 71 odst. 1 a § 74 autorského zákona domáhat těchto nároků i v rozsahu uměleckých výkonů. Soud tedy uzavírá, že žalobce je aktivně legitimován podání předmětné žaloby.
32. Pasivní legitimace žalované je dána tím, že žalovaná, bez souhlasu žalobce jako výrobce obrazového záznamu a držitele výhradní licence k předmětnému audiovizuálnímu dílu, užila původní spot jeho zpracováním a zveřejněním dle § 12 odst. 4 písm. f) ve spojení s § 18 odst. 2 autorského zákona na svých facebookových stránkách, čímž se dopustila neoprávněného zásahu do majetkových autorských práv žalobce. Žalovaná sdělila dílo prostřednictvím zpřístupňování díla veřejnosti na internetu, a to tak, že každý k němu mohl mít kdykoliv přístup, a výslovně přitom vyzývala k jeho dalšímu sdílení.
33. Ve věci bylo s ohledem na stanovisko strany žalované klíčové posouzení, zda žalovaná byla oprávněna předmětné dílo užít, a to s ohledem na čl. 17 odst. 1 Listiny a zákonnou výjimku stanovenou v § 38g autorského zákona, kdy do práva autorského nezasahuje ten, kdo užije dílo pro účely karikatury nebo parodie.
34. V první řadě tak soud posoudil, zda jednání žalované naplňuje znaky obecného ustanovení o možnosti uplatnění výjimek a omezení autorského práva dle § 29 autorského zákona. Tyto znaky spočívají ve dvou podmínkách: za první, že výjimky lze uplatnit pouze ve zvláštních případech stanovených zákonem (v tomto sporu se jednalo o zákonnou licenci užití díla za účelem parodie) a zadruhé, že takové užití díla není v rozporu s běžným způsobem užití díla a ani jím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora. Tyto dvě podmínky musí být splněny současně.
35. V rámci posouzení, zda upravené dílo naplňuje zákonné znaky parodie dle § 38g autorského zákona se soud v první straně zabýval definicí tohoto pojmu tak, jak je specifikována v komentářích k autorskému zákonu, dle kterých pojem „parodie“ ve smyslu tohoto ustanovení nemusí splňovat podmínky, podle kterých by parodie měla vykazovat původní osobitost jinak, než skrze zřetelné odlišnosti od parodovaného původního díla, tedy že by měla být racionálně připsatelná jinému autorovi než

samotnému autorovi původního díla a měla by se týkat samotného původního díla nebo by měla uvádět zdroj parodovaného díla. Dále by se měla vůči původnímu dílu vymezovat humorným nebo ironickým způsobem (srov. Telec, Ivo a Tůma, Pavel, Autorský zákon, 2. vydání, C. H. Beck, 2019 a Holcová, Irena a kol. Autorský zákon a předpisy související (včetně mezinárodních smluv a evropských předpisů), 2. vydání, Wolters Kluwer ČR, 2019).

36. Při srovnání původního spotu s upraveným spotem je zřejmé, že původní spot měl propagovat žalobce v pozitivním světle jako osobu, jež dbá na rodinné hodnoty, životní prostředí a obecnou prospěšnost lidem. Upravený spot pak naopak upozorňuje na zásahy do životního prostředí, jichž se má žalobce dopouštět, a které mají v konečném důsledku fatální vliv na zdraví a život lidí. V tomto ohledu soud konstatuje, že upravený spot je vůči původnímu spotu ironický. Co do „zřetelného odlišení“ však soud konstatuje, že upravený spot se od původního liší jen v přidání několika „hrozivých“ záběrů, které jsou navíc do původního spotu vloženy takovým způsobem, že působí jako organická součást původního spotu. Oba spoty navíc končí logem „ČEZ.“ Žalovaná tak využívá v maximálním rozsahu původní spot žalobce a jen do něj vkládá své záběry. S ohledem na značný nepoměr vkladu žalobce a žalované do upraveného díla nelze vůbec hovořit o vzniku nového díla, ale o vložení záběrů do díla stávajícího. Dílo tak nevykazuje původní osobitost. Dále není možné hovořit o jasném rozlišení od originálního díla s ohledem na to, že v upraveném spotu je ponecháno označení původce spotu původního. Dílo tak není racionálně připsatelné jinému autorovi. Nezasvěcený divák tak není schopný rozeznat, že autorem upraveného spotu není žalobce. Soud tedy uzavírá, že z tohoto důvodu na vytvoření upraveného spotu se zákonná licence dle § 38g nevztahuje, neboť není zřetelně odlišen od původního spotu a de facto kromě několika odlišných záběrů nevykazuje vůbec žádnou původní osobitost připsatelnou jinému autorovi.
37. Názor soudu je dále shodně formulován i v judikatuře Soudního dvora Evropské unie. Zde soud odkazuje na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 2. září 2014 ve věci C-201/13, kde bylo stanoveno, že „podstatné znaky parodie jsou, že evokuje existující dílo a přitom se od něj zřetelně liší a že je komická nebo ironická.“
38. Soud se dále zabýval otázkou, zda upravený spot splňuje druhou z podmínek stanovenou pro volná užití dle § 29 autorského zákona, tedy zdali zveřejnění upraveného spotu není v rozporu s běžným způsobem užití díla a ani jím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora.
39. V tomto směru je zřejmé, že „běžný způsob užití díla,“ které vzniklo za účelem reklamy, je v tomto případě propagace činnosti žalobce a podpora jeho dobrého jména. Tento způsob užití díla se pak prolíná i se zájmy autora (potažmo výrobce zvukově obrazového záznamu dle § 82 autorského zákona), které spočívali v tomtéž. Do výroby a získání práv k předmětnému reklamnímu spotu žalobce investoval nemalé finanční zdroje a jednáním žalované tak byl očekávaný přínos ve formě pozitivního ohlasu veřejnosti zmařen.
40. Jednání žalované, s ohledem na způsob úpravy a užití původního spotu, je pak v přímém rozporu s běžným způsobem užití díla, jakož i zájmy žalobce. Žalovaná v rámci upraveného spotu a textu, který jeho publikování na facebookových stránkách doprovázel, naopak žalobce viní z ničení životního prostředí a spojuje jej mimo jiné se smrtí 760 lidí za rok 2016.
41. Dle názoru soudu je dále třeba vzít v úvahu, že žalovaná je kritikem činnosti žalobce, a v souvislosti se svojí činností získává podporu svým projektům ve formě nárůstu svých

podporovatelů. Tím, že užila dílo, do kterého investoval žalobce částku 8 868 748 Kč s DPH, tak, že jej bez dalších nákladů přetvořila jako reklamu k prosazování svých zájmů proti žalobci, zcela otočila význam tohoto díla a stejně tak jeho dopad na pověst žalobce. Prokazatelně tak zasáhla do očekávaného významu a přínosu do pověsti žalobce v rámci vynaložené investice.

42. Soud tak uzavírá, že žalovaný nesplňuje žádnou z podmínek dle § 29 odst. 1 autorského zákona.
43. Soud se dále zabýval otázkou, zdali by vyhověním žalobě došlo zásahu do svobody projevu žalované dle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Úkolem soudu bylo tedy posoudit vztah mezi právem na svobodu projevu (které je ztělesněno v čl. 17 odst. 1 Listiny a v zákonné licenci dle § 38g autorského zákona) a právem na ochranu duševního vlastnictví (které je ztělesněno v čl. 34 odst. 1 Listiny a dále jej upravuje autorský zákon).
44. Zde se soud ztotožňuje s názorem Vrchního soudu tak, jak jej formuloval ve svých usneseních ze dne 30. června 2020 č. j. 3 Co 41/2020-111 a ze dne 15. května 2020 č. j. 3 Co 36/2020-68 v řízeních mezi stejnými účastníky, která spočívala v obdobném skutkovém stavu. Zde Vrchní soud shledal, že žalovaná objektivně pro šíření a prosazování svých názorů využívá dílo žalobce, a přitom doplněním díla i propaguje svou identitu, své záměry a názory. Pokud jde o spravedlivou rovnováhu mezi ochranou autorského práva a ochranou základních práv osob, které jsou takovými opatřeními dotčeny (tedy práva na svobodu projevu), pak nelze než uzavřít, že svoboda projevu žalované jistě není bezbřehá. Žalované nic nebránilo v tom, aby si svůj vlastní názor (na znečištění životního prostředí žalobcem) zpracovala do vlastní podoby jiného díla, kde jistě mohl použít stejné záběry (např. na elektrárnu), nikoliv pro zjednodušení své práce nové obrazy „naroubovat“ na již existující dílo žalobce, na vznik kterého musel žalobce vynaložit značné prostředky.
45. Soud tak shodně s názorem Vrchního soudu došel k závěru, že v projednávané věci pak samým smyslem sdělení žalované v upraveném spotu nebylo primárně projevit svůj názor (což by byl projev chráněný svobodou slova podle čl. 17 Listiny) formou satiry, ale pouhé jednoduché zneužití audiovizuálního díla ve svůj prospěch a sloužící výhradně k dehonestaci žalobce. Použití díla pouze pro účely dehonestace autora (nebo oprávněného držitele práv k dílu) a pro ulehčení si prosazování svých názorů užitím cizího díla nemůže, pokud k tomu nejsou jiné řádné důvody, obstát s odkazem na zákonnou výjimku podle § 38g autorského zákona a není bez dalšího chráněno svobodou slova dle čl. 17 Listiny.
46. Soud tak došel k závěru, že žalovaná užila původní spot neoprávněně, tedy bez souhlasu žalobce, aniž by se na ni vztahovala jakákoliv zákonná licence i zbylé podmínky dle § 29 odst. 1 autorského zákona. Soud tedy ve výroku II. tohoto rozsudku vyhověl žalobcově nároku dle § 40 odst. 1 písm. b), a rozhodl tak, že je žalovaná je povinna zdržet se neoprávněného užití původního spotu, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku
47. Soud se následně zabýval otázkou dehonestace žalobce v souvislosti s poručením jeho majetkových práv autorských. Z původního spotu je patrné, že tento byl vytvořen za účelem podpory veřejného mínění, dobrého jména a podnikatelské činnosti žalobce. Žalovaná přidanými záběry do upraveného spotu změnila jeho vyznění, kde je naopak žalobce spojován s devastací životního prostředí a smrtí lidí. Soud má za to, že upraveným spotem jsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora, neboť se dílo skládá z původního díla a vložených záběrů na negativní obrázky. Předmětný upravený spot dále veřejně šířila spolu s komentářem. Tímto jednáním v důsledku zásahu do majetkových

práv žalobce užitím díla, došlo zároveň k zásahu do nemajetkových práv žalobce na jeho dobré pověsti. Soud tedy shledal nárok žalobce na omluvu za oprávněný jako adekvátní formu zadostiučinění za způsobený zásah do nemajetkových práv žalobce v souladu s § 40 odst. 1 písm. e) bodu 1 autorského zákona a žalobci v tomto rozsahu vyhověl ve výroku III. tohoto rozsudku.

48. Ohledně nákladů řízení soud rozhodl ohledně části předmětu řízení ve výroku I tohoto rozsudku s odkazem na § 146 odst. 2 o.s.ř., kdy žalovaná odstraněním upraveného spotu po podání žaloby splnila jednu z žalovaných povinností. Řízení tedy bylo v tomto rozsahu zastaveno pro jednání strany žalované a strana žalovaná je tedy v rozsahu této části řízení povinna hradit náklady řízení žalobci. Ohledně části předmětu řízení ve výroku II. a III. tohoto rozsudku pak soud rozhodl dle § 142 odst. 1 o.s.ř., kdy měl žalobce ve věci plný úspěch a má tedy právo na náhradu nákladů řízení proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Soud dále vycházel z § 145 o.s.ř., kdy soud žalobci přiznal též náhradu nákladů předběžného opatření. Žalobci tak svědčí právo na náhradu nákladů řízení v rozsahu celého předmětu sporu. Náklady žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 8 000 Kč a dále z nákladů právního zástupce žalobce. Ten v řízení učinil 10 úkonů dle § 11 odst. 1 písm. a), d), g) a j) Advokátního tarifu (jmenovitě převzetí a příprava právního zastoupení, předžalobní výzva ze dne 12. prosince 2018, podání ve věci samé ze dne 15. ledna 2019, 29. dubna 2019 a 8. srpna 2020, účast na jednání dne 9. listopadu 2020 a 20. ledna 2021, návrh na vydání předběžného opatření ze dne 27. prosince 2018, odvolání proti rozhodnutí o něm ze dne 15. ledna 2019 a vyjádření ve věci samé ze dne 1. srpna 2019), za které mu dle § 7 odst. 5 ve spojení s § 9 odst. 3 náleží 2 500 Kč za úkon, a jeden úkon dle § 11 odst. 2 písm. f) Advokátního tarifu (účast na jednání dne 25. ledna 2021), za který mu dle § 7 odst. 5 ve spojení s § 9 odst. 3 náleží 1 250 Kč. Právnímu zástupci žalobce dále náleží odměna hotových výdajů dle § 13 odst. 4 Advokátního tarifu ve výši 300 Kč za každý úkon, dohromady tedy 3 000 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce plátcem DPH, zvyšuje se jemu přiznaná částka o 21 %, dohromady tedy na 35 513,50 Kč. Soud tak rozhodl přiznat žalobci náhradu nákladů ve výši 43 513,50 Kč.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat do patnácti dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení odvolání trojmo; odvolání se podává k Městskému soudu v Praze a rozhodoval by o něm Vrchní soud v Praze jako soud odvolací.

V odvolání však **nelze** uvádět nové skutečnosti a důkazy, které nebyly označeny před soudem I. stupně, ledaže jsou splněny podmínky uvedené v ust. § 205a o. s. ř.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat u příslušného soudu návrh na jeho výkon rozhodnutí podle části šesté o. s. ř. nebo návrh na nařízení soudní exekuce podle zák. č. 120/2001 Sb., jímž se vydává exekuční řád.

V Praze dne 25. ledna 2021

JUDr. Filip Liška v.r.

samosoudce